ISSN: 2149-0848

INESJOURNAL

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Hümset SEÇKİN¹

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BENLİK KAVRAMININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Kabul Tarihi: 24.01.2020 Yayın Tarihi: 31.03.2020

Künye (APA): Seçkin, H. (2020). Üniversite öğrencilerinin akademik benlik kavramının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *The Journal of International Education Science*, 22 (7), 85-96. DOI:

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramını cinsiyet ve İngilizce dil seviyesi değişkenleri bakımından incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 151 öğrenciye 'Akademik Benlik Kavramı Ölçeği' uygulanmıştır. Ölçek, öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyini belirlemek için 5 dereceli Likert tipinde düzenlenmiş 8 maddeden oluşmaktadır. Ayrıca öğrencilerden yaş, cinsiyet ve İngilizce dil düzeyi gibi bazı demografik bilgileri belirlemeye yönelik hazırlanmış soruları cevaplamaları istenmiştir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar başlangıç (A1) ve orta alt (A2) dil düzeyindeki öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Başlangıç düzeyindeki öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı puanı ortalaması orta alt dil düzeyindeki öğrencilerden istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur. Kız ve erkek öğrencilerin akademik benlik kavramı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

Anahtar kelimeler: Akademik Benlik Kavramı, İngilizce dil düzeyi, Cinsiyet

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Akdeniz Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, hseckin@akdeniz.edu.tr

AN INVESTIGATION OF ACADEMIC SELF-CONCEPT IN TERMS OF SOME VARIABLES IN UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate university students' self-concept in English with regard to gender and English language level. To meet the study objective, Self-Concept of Ability Scale was administered to 151 students in a state university. The scale consisted of 8, 5-point Likert-type items to measure students' self-concept in English. Students were asked some demographic questions about their age, gender and English language level. Descriptive research was carried out in the study. The results of the analyses revealed that there were significant differences in English self-concept mean scores between beginner (A1) and pre-intermediate (A2) level groups. Students at beginner level had statistically higher self-concept mean scores in English than students at pre-intermediate level. No significant difference was found between girls and boys in terms of their academic self-concept mean scores.

Keywords: Academic Self-concept, English Language Level, Gender

GİRİŞ

Akademik benlik kavramı öğrencinin akademik yeteneğini okulundaki ve sınıfındaki diğer öğrencilere kıyasla nasıl görmekte olduğunu bir göstergesidir (Bloom, 1979). Akademik benlik kavramı bireyin öğrenme özgeçmişine dayalı olarak herhangi bir öğrenme birimini öğrenip öğrenemeyeceğine ilişkin kendini algılayış tarzıdır (Senemoğlu, 1989). Cockley (2000) akademik benlik kavramını öğrencinin akademik yeteneğini diğer öğrencilere kıyasla nasıl gördüğüne yönelik görüşü olarak tanımlamaktadır. Bireyin akademik yeteneğiyle ilgili kendini betimlemesi ve değerlendirmesi olarak tanımlanan akademik benlik kavramı fen, matematik ve İngilizce gibi alanlara yönelik olarak ölçülebilir (Marsh, Byrne ve Shavelson, 1988).

İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde tutum, akademik benlik kavramı, ilgi ve kaygı gibi duyuşsal özellikler bireyin dil öğrenme düzeyini etkilemektedir. Üniversite düzeyinde İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin İngilizce akademik benlik kavramını bazı değişkenler ve duyuşsal özelliklerle ilişkisi bakımından inceleyen araştırmalar yapılmıştır.

Liu (2008) İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen üniversite öğrencilerinin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı ile İngilizce dinleme, okuma, dil yeterlilik puanları ve cinsiyet değişkenleri arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Araştırmaya başlangıç, orta ve ileri dil seviyesinde 174 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırma sonuçları öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ile okuma, dinleme ve dil yeterlilik puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Kız öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ile İngilizce dinleme, okuma ve dil yeterlilik puanları arasındaki ilişki erkek öğrencilere göre istatistiksel olarak daha yüksektir.

Arnaiz ve Guillen (2012) üniversite düzeyinde İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin İngilizce'ye yönelik benlik kavramını dil düzeyi ve İngilizce puanı değişkenleri bakımından incelemiştir. Araştırmaya dil düzeyleri B1 ve C1 olan 216 öğrenci katılmıştır. Sonuçlar düşük dil seviyesine sahip olan öğrencilerin akademik benlik kavramı puan ortalamasının daha yüksek dil düzeyine sahip öğrencilerin akademik benlik kavramı puan ortalamasından istatistiksel olarak daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Wang (2013) üniversitede yabancı diller okulunda öğrenim gören dil öğrencilerinin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı ile İngilizce telaffuz yeterliliği ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar öğrencilerin İngilizce'ye

yönelik akademik benlik kavramı puanı ile İngilizce telaffuz puanı ve akademik başarı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

Kırmızı (2015) İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen üniversite öğrencilerinin öz benlik, öz yeterlik ve öz düzenleme seviyesi ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Çalışmanın katılımcıları İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde öğrenim gören 130 üniversite öğrencisidir. Araştırma sonuçları öğrencilerin orta düzeyde akademik öz-benlik, öz-yeterlik ve öz-düzenleme seviyesine sahip olduğunu göstermektedir. Başarı seviyesi yüksek olan öğrenciler daha yüksek öz-düzenleme, öz-değerlendirme ve akademik özgüvene sahiptir.

Ramadhan (2017) üniversite öğrencilerinin akademik benlik kavramı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmaya 360 İngilizce Dili Eğitimi öğrencisi katılmıştır. Araştırma sonuçları öğrencilerin orta düzeyde akademik benlik kavramı düzeyine sahip

olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin akademik benlik kavramı ile akademik başarı arasında pozitif bir ilişki saptanmıştır.

Akademik benlik kavramı öğrenme düzeyini etkileyen duyuşsal özelliklerden en güçlü etkiye sahip olanıdır (Bloom, 1979). İlgili literatürde akademik özgüveni dil yeterlik seviyesine göre üniversite düzeyinde inceleyen sınırlı sayıda çalışma yer almaktadır. Dil öğrenimi başlangıcında öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik özgüven düzeyinin bilinmesi öğretim programının öğrenme gereksinimlerine uygun olarak hazırlamasını sağlayacaktır. Öğretim programı sonunda öğrencilerin akademik özgüven düzeyi yeniden incelenerek programın etkililiğine yönelik çalışmalar ve düzenlemeler yapılabilir. Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik özgüveninin belirlenmesi öğretmenlerin öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik özgüven düzeyine ilişkin farkındalıklarına katkı sağlaması açısından da önemlidir (Aydın, 2017). Bu kapsamda öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik özgüveninin nasıl artırılması gerektiğiyle ilgili öğretmenlerin eğitimine yönelik seminerler ve bilgilendirme toplantıları düzenlenebilir. Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramını cinsiyet ve dil seviyesi değişkenlerine göre incelemektir. Bu doğrultuda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyi nedir?
2. Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyi cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyi dil düzeyine göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Bu çalışmada betimsel tarama modelinden yararlanılmıştır. Tarama modelleri; geçmişte veya halen var olan bir durumu kendi koşulları içinde var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2005).

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinin Yabancı Diller Yüksekokulu İngilizce hazırlık sınıflarında öğrenim gören 151 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcılar kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Katılımcıların 70'i (% 46.35) kız ve 81'i (% 52.98) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Katılımcıların dil düzeyleri en düşükten (A1/Başlangıç) en yükseğe (A2/Orta alt) sıralandığında; araştırmaya katılan 79 (% 52.31) öğrencinin A1 ve 72 (%

47.68) öğrencinin A2 düzeyinde öğrenim gördüğü görülmektedir. Katılımcıların cinsiyet ve dil düzeyine göre dağılımı Tablo 1 'de sunulmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Tablo 1. Demografik Özellikler

Cinsiyet	N	%
Kız	70	46.35
Erkek	81	52.98
Toplam	151	%100
Dil Düzeyi	N	%
A1(Başlangıç)	79	52.31
A2 (Orta Alt)	72	47.68
Toplam	151	%100

Araştırmada Brookover ve diğerleri (1964) tarafından geliştirilen 'Self-Concept of Mathematical Ability Scales' ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışması Senemoğlu (1989) tarafından yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan ölçek farklı araştırmacılar (Yanpar, 1994; Başbay ve Senemoğlu, 2009; Demirbaş ve Yağbasan, 2010; Bıyıklı, 2014; Aydın, 2017; Deringöl, 2019) tarafından öğrencilerin çeşitli alanlara yönelik akademik benlik kavramını incelemek amacıyla kullanılmıştır. Ölçek pilot uygulama kapsamında 174 üniversitesine uygulanmış ve Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .79 olarak saptanmıştır. Ölçeğin güvenirliğine ilişkin elde edilen bu değer veri toplama aracının araştırmada kullanılabileceğini göstermektedir (Büyüköztürk, 2010). Ölçek, öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyini belirlemek amacıyla hazırlanmış 8 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki maddeler 5 dereceli Likert tipinde düzenlenmiştir. Öğrencilerin ölçekten alabileceği puan aralığı 8-40 arasında değişmektedir.

Verilerin Analizi

Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyinin belirlenmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyinin cinsiyet ve dil düzeyi değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklem t-testi analizinden yararlanılmıştır.

BULGULAR

1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı düzeyine yönelik genel analiz sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin İngilizce'ye Yönelik Akademik Benlik Kavramı Düzeyi Analizi

Akademik Benlik Kavramı Puanı	N	Minimum	Maksimum	$\bar{X}$	Ss
	151	8.00	40.00	27.13	4.89

Tablo 2 incelendiğinde A1 (Başlangıç) ve A2 (Orta alt) grubunda yer alan öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı puanı ortalaması 27.13' dür. Bu değere göre, öğrencilerin İngilizce dersine yönelik akademik özgüveninin yüksek olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin ölçekte yer alan her bir ifadeye verdikleri cevaplara ilişkin bulgular aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

1.1. Ölçekteki Birinci Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan "*Kendinizi İngilizce dersindeki yeteneğiniz açısından sınıftaki diğer arkadaşlarınızla karşılaştırdığınızda nasıl görüyorsunuz?*" sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğrencilerin Ölçekteki Birinci Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

En düşükler arasında		Ortalamanın altında		Ortada		Ortalamanın üstünde		En iyiler arasında		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
2	1.3	16	10.6	83	55.0	23	15.2	27	17.9	3.37

Tablo 3'deki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %55'nin (n=83) kendilerini İngilizce dersindeki yeteneği açısından sınıftaki diğer arkadaşlarıyla karşılaştırdıklarında orta seviyede bulunduğunu göstermektedir. Öğrencilerin %17.9'u (n=27) ise kendisini diğerleriyle kıyasladığında İngilizce dersi yeteneği bakımından en iyiler arasında görmektedir. Öğrencilerin %15.2'si (n=23) kendisini İngilizce yeteneği açısından ortalamanın üstünde gördüğünü ifade etmiştir. Öğrencilerin ölçekteki birinci soruya verdikleri cevapların genel ortalaması $\bar{x} = 3.37$ 'dir. Bu değere göre öğrenciler İngilizce dersindeki yeteneğini sınıftaki diğer arkadaşlarıyla karşılaştırdıklarında orta düzeyde görmektedirler.

1.2. Ölçekteki İkinci Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan "*İngilizce dersindeki yeteneğinizi diğer derslerdeki yeteneğinizle karşılaştırdığınızda dersteki durumunuzu nasıl görüyorsunuz?*" sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. Öğrencilerin Ölçekteki İkinci Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

Çok düşük		Düşük		Ortada		Yüksek		Çok yüksek		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
16	10.6	49	32.5	53	35.1	25	16.6	8	5.3	2.73

Tablo 4'deki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin % 32.5'i (n=49) İngilizce dersindeki yeteneğini diğer derslerdeki yeteneğiyle karşılaştırdığında düşük; %35.1'i (n=53) ise orta düzeyde bulunduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %16.6'sı (n=25) ise İngilizce dersindeki yeteneğini diğer derslere göre yüksek bulmaktadır. Öğrencilerin ölçekteki ikinci soruya yönelik verdikleri cevapların genel ortalaması $\bar{x} = 2.73$ 'dür.

1.3. Ölçekteki Üçüncü Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan "*Size göre İngilizce dersindeki başarınız sınıf ortalamasına göre nasıl olacak?*" sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. Öğrencilerin Ölçekteki Üçüncü Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

Ortalamanın çok altında		Ortalamanın altında		Ortada		Ortalamanın üstünde		Ortalamanın çok üstünde		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
2	1.3	10	6.6	82	54.3	45	29.8	12	7.9	3.36

Tablo 5'deki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %54.3'ü (n=82) İngilizce dersindeki başarısının sınıf ortalamasına göre orta düzeyde olacağını ifade etmiştir. Öğrencilerin %29.8'i (n=45) ise İngilizce dersindeki başarısının ortalamanın üstünde olacağını; %6.6'sı (n=10) ise ortalamanın altında olacağını düşünmektedir. Öğrencilerin ölçekteki üçüncü soruya yönelik verdikleri cevapların genel ortalaması $\bar{x}=3.36$ 'dır. Öğrenciler İngilizce dersindeki başarılarını sınıf ortalamasına göre orta düzeyde görmektedir.

1.4. Ölçekteki Dördüncü Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan “İngilizce dersinden 100 üzerinden kaç puan alacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Öğrencilerin Ölçekteki Dördüncü Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

0-20		20-40		40-60		60-80		80-100		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
1	.7	0	0	12	7.9	92	60.9	46	30.5	4.20

Tablo 6'daki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %60.9'u (n=92) İngilizce dersinden 100 üzerinden 60-80 arasında bir puan alacağını ifade etmiştir. Öğrencilerin %30.5'i (n=46) ise 80-100 arasında bir puan alacağını düşünmektedir. Öğrencilerin ölçekteki dördüncü soruya yönelik verdikleri cevapların genel ortalaması $\bar{x}=4.20$ 'dir. Bu değer öğrencilerin İngilizce dersinden yüksek puan alacaklarını düşündüğünü göstermektedir.

1.5. Ölçekteki Beşinci Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan “Bu dersin sonunda elde edeceğiniz başarı sizin için ne derece önemlidir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Öğrencilerin Ölçekteki Beşinci Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

Hiç önemli değil		Az önemli		Orta derecede önemli		Önemli		Çok önemli		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
9	6.0	19	12.6	33	21.9	62	41.1	28	18.5	3.53

Tablo 7'deki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %41.1'i (n=62) İngilizce dersi sonunda elde edeceği başarının önemli olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %21.9'u (n=33) ise ders sonunda elde edeceği başarının orta derecede önemli olduğu ifade etmiştir. Öğrencilerin %12.6'sı (n=19) İngilizce dersi sonunda elde edeceği başarının az derecede önemli olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin ölçekteki beşinci soruya yönelik verdikleri cevapların genel ortalaması $\bar{x}=3.53$ 'dür. Bu değer öğrencilerin İngilizce dersinden elde edecekleri başarının önemli olduğunu düşündüğünü göstermektedir.

1.6. Ölçekteki Altıncı Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan “İngilizce dersinde beklediğinizden daha düşük bir puan alırsanız kendinizi nasıl hissedersiniz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Öğrencilerin Ölçekteki Altıncı Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

Hiç rahatsız olmam		Çok rahatsız olurum		Rahatsız olurum		Kötü hissederim		Çok kötü hissederim		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
18	11.9	31	20.5	34	22.5	46	30.5	22	14.6	3.15

Tablo 8’deki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %30.5’i (n=46) İngilizce dersinden düşük bir puan aldığında kendisini kötü hissedeceğini ifade ederken %22.5’i (n=34) ise rahatsız olacağını düşünmektedir. Öğrencilerin %20.5’i (n=31) ise düşük puan aldığında çok rahatsız olacağını ifade etmiştir. Öğrencilerin ölçekteki altıncı soruya yönelik verdikleri cevapların genel ortalaması $\bar{x} = 3.15$ ’dir. Bu değer öğrencilerin İngilizce dersinden beklediklerinden daha düşük puan aldıklarında kötü hissedeceklerini düşündüğünü göstermektedir.

1.7. Ölçekteki Yedinci Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan “İngilizce dersinde öğrendiklerinizin daha sonra öğreneceklerinize katkı sağlayacağına inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Öğrencilerin Ölçekteki Yedinci Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

Hiç inanmıyorum		Biraz inanmıyorum		Orta derecede inanmıyorum		İnanıyorum		Çok inanıyorum		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
18	11.9	15	9.9	22	14.6	57	37.7	39	25.8	3.55

Tablo 9’daki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %37.7’si (n=57) İngilizce dersinde öğrendiklerinin daha sonra öğreneceklerine katkı sağlayacağına inandığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %25.8’i (n=39) çok inandığını belirtirken, %14.6’sı (n=22) orta derecede inandığını belirtmiştir. Öğrencilerin ölçekteki yedinci soruya yönelik verdikleri cevapların genel ortalaması $\bar{x} = 3.55$ ’dir. Bu değer öğrencilerin İngilizce dersinden öğrendiklerinin daha sonra öğreneceklerine katkı sağlayacağına inandığını göstermektedir.

1.8. Ölçekteki Sekizinci Soruya İlişkin Bulgular

Öğrencilerin ölçekte yer alan “İngilizce dersinde çok önemli şeyler öğreneceğinize inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Öğrencilerin Ölçekteki Sekizinci Soruya Verdiği Cevapların Dağılımı

Hiç inanmıyorum		Biraz inanmıyorum		Orta derecede inanmıyorum		İnanıyorum		Çok inanıyorum		$\bar{X}$
<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
18	11.9	24	15.9	40	26.5	46	30.5	23	15.2	3.21

Tablo 10'daki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %30.5'i (n=46) İngilizce dersinde çok önemli şeyler öğreneceğine inandığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %26.5'i (n=40) İngilizce dersinde önemli şeyler öğreneceğine orta derecede inanırken, %15.9'u (n=24) biraz inandığını belirtmiştir. Öğrencilerin ölçekteki sekizinci soruya verdikleri cevabın genel ortalaması $\bar{x} = 3.21$ 'dir. Bu değer öğrencilerin İngilizce dersinde çok önemli şeyler öğreneceğine inandığını göstermektedir.

2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

2.1. Öğrencilerin İngilizce'ye Yönelik Akademik Benlik Kavramı Düzeyinin “Cinsiyet” Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı puanı ortalamalarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği “bağımsız örneklem t-testi” ile belirlenmiştir. Analiz sonuçları Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11. Öğrencilerin İngilizce'ye Yönelik Akademik Benlik Kavramı Düzeyinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırıldığı t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	t	df	P
Kız	70	3,4304	-,713	148.673	.477
Erkek	81	3,3596			

Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı puanı ortalamalarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t- testi analizi sonucunda, kız öğrencilerin akademik benlik kavramı puan ortalamasının $\bar{x} = 3.43$, erkek öğrencilerin ise $\bar{x} = 3.35$ olduğu saptanmıştır. Yapılan analizden elde edilen bulgular kız ve erkek öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığını göstermektedir ($t = -,713$, $P = .477$). Bu bulgu, kız ve erkek öğrencilerin birbirine yakın akademik benlik kavramı düzeyine sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

2.2. Öğrencilerin İngilizce'ye Yönelik Akademik Benlik Kavramı Düzeyinin “Dil Düzeyi” Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı puanı ortalamalarının dil düzeyine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği “bağımsız örneklem t-testi” ile saptanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12. Öğrencilerinin İngilizce'ye Yönelik Akademik Benlik Düzeyinin Dil Düzeyi Değişkenine Göre Karşılaştırıldığı t-testi Sonuçları

Dil Düzeyi	N	$\bar{X}$	t	df	P
A1	79	3,6772	-6,843	147,567	,000
A2	72	3,0799			

Öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı puanı ortalamalarının dil düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t- testi analizi sonucunda, A1 (Başlangıç) düzeyindeki öğrencilerin akademik benlik kavramı puan

ortalamasının $\bar{x} = 3.67$, A2 (Orta alt) düzeyindeki öğrencilerin ise $\bar{x} = 3.07$ olduğu belirlenmiştir. Yapılan analizden elde edilen bulgular A1 ve A2 düzeyindeki öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğunu göstermektedir ($t = -6.843, p = .000$). A1 dil düzeyine sahip öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ortalaması A2 düzeyindeki öğrencilerden istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur.

SONUÇ

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ortalaması 27.13'dür. Bu düzeyin yüksek olduğu söylenebilir. Ölçekte yer alan birinci soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgular öğrencilerin %55'inin (n=83) kendilerini İngilizce dersindeki yeteneği açısından sınıftaki diğer arkadaşlarına göre orta seviyede gördüğünü göstermektedir. İkinci sorudan elde edilen bulgular öğrencilerin %32.5'inin (n=49) İngilizce dersindeki yeteneğini diğer derslerdeki yeteneğine göre düşük; %35.1'inin (n=53) ise orta düzeyde bulunduğunu göstermektedir. Üçüncü sorunun cevaplarından elde edilen bulgulara göre öğrencilerin %54.3'ü (n=82) İngilizce dersindeki başarısının sınıf ortalamasına göre orta düzeyde olacağını ifade etmiştir. Dördüncü soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgular araştırmaya katılan öğrencilerin %60.9'unun (n=92) İngilizce dersinden 100 üzerinden 60-80 arasında bir puan alacağını, öğrencilerin %30.5'inin (n=46) ise 80-100 arasında bir puan alacağını düşündüğünü göstermektedir. Beşinci soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin %41.1'i (n=62) İngilizce dersinden alacakları puanı önemli görmekteler. Ölçeğin altıncı sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan öğrencilerin %30.5'i (n=46) İngilizce dersinden düşük bir puan aldığında kendisini kötü hissedeceğini ifade ederken, %22.5'i (n=34) ise rahatsız olacağını düşünmektedir. Yedinci soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgular öğrencilerin %37.7'sinin (n=57) İngilizce dersinden öğrendiklerinin daha sonra öğreneceklerine yardımcı olacağına inandığını ortaya koymaktadır. Sekizinci sorudan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin %30.5'i (n=46) İngilizce dersinden çok önemli şeyler öğrendiğine inanmaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar başlangıç (A1) ve orta alt (A2) dil düzeyindeki öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Başlangıç düzeyindeki öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik benlik kavramı puanı ortalaması orta alt dil düzeyindeki öğrencilerden istatistiksel olarak

yüksek bulunmuştur. Kız ve erkek öğrencilerin akademik benlik kavramı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Araştırmadan elde edilen bu sonuç Arnaiz ve Guillen'in (2012) İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin akademik benlik kavramını dil düzeyi ve dil puanı değişkenleri bakımından inceledikleri araştırmadan elde ettikleri sonuçları destekler niteliktedir. Arnaiz ve Guillen'in (2014) çalışmasına dil düzeyleri B1 ve C1 olan 216 öğrenci katılmıştır. Sonuçlar düşük dil seviyesine sahip olan öğrencilerin akademik benlik kavramı puan ortalamasının daha yüksek dil düzeyine sahip öğrencilerin akademik benlik kavramı puan ortalamasından istatistiksel olarak daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Başlangıç (A1) düzeyindeki öğrenciler İngilizce'yi temel düzeyde öğrenmeye başlamaktadırlar. Başlangıç düzeyindeki öğrencilerin akademik benlik kavramı puanı ortalaması orta alt (A2) düzeydeki öğrencilerin puan ortalamasından istatistiksel olarak daha yüksektir. Bu kapsamda temel düzeyde dil öğrenmeye başlayan öğrencilerin olumsuz dil öğrenme yaşantılarına sahip olmadığı söylenebilir. Orta alt düzeydeki öğrencilerin akademik özgüveni ise başlangıç düzeyindeki öğrencilerden istatistiksel olarak daha düşüktür. Bu gruptaki öğrencilerin öğrenme

özgeçmişlerine dayalı olarak daha olumsuz dil öğrenme yaşantılarına sahip olduğu söylenebilir. Öğrenciler İngilizce öğrenirken olumlu ya da olumsuz dil öğrenme yaşantıları arttıkça kendileri ile yargıları kararlılık göstermektedir. Edinilen her olumsuz öğrenme yaşantısı öğrencilerin bir öğrenme birimini öğrenip öğrenemeyeceğiyle ilgili kendini algıma biçimi olumsuz etkilemektedir. Dil öğrenimine yönelik olumlu tutumu olan öğrencilerin akademik özgüveni artmakta ve başarı düzeyi yükselmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin İngilizce öğrenmeye yönelik olumlu yargılarının azaltılmaması yönünde öğretmenlerin çaba sarf etmesi gerekmektedir. Bunu gerçekleştirmenin önemli bir koşulu ise öğrencilerin başarılı olma gereksinimlerini sağlamaktır. Bu kapsamda öğretim programlarının temel öğeleri öğrencilerin İngilizce'ye yönelik akademik özgüveninin artırılması amacıyla yönelik düzenlenebilir. Öğrenme hedeflerini gerçekleştirmek için öğrencilerin düzeylerine uygun ilgi ve merak duygusunu uyandıracak etkinlikler hazırlamalıdır.

KAYNAKÇA

- Arnaiz, P & Guillen, F. (2012). Self-concept in university-level FL learners. *The International Journal Of the Humanities*, 9 (4). www.Humanities-Journal.com.
- Aydın, F. (2011). Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersine yönelik akademik benlik düzeylerinin değerlendirilmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6 (1), 642-658.
- Başbay, M. ve Senemoğlu, N. (2009). Projeye dayalı öğretimin akademik benlik kavramı ve derse yönelik tutuma etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (25), 55-66.
- Bıyıklı, C. (2014). Ortaokul öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutumları ve akademik benlik kavramları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. <http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>
- Bloom, B.S. (1979). *İnsan nitelikleri ve okulda öğrenme*. Durmuş Ali Özçelik, Çev. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Cokley, K. O. (2000). An investigation of academic self-concept and its relationship to academic achievement in African American college students. *Journal of Black Psychology*, 26, 148-164.
- Demirbaş, M. ve Yağbasan, R. (2010). Yeni fen ve teknoloji öğretim programının, ilköğretim öğrencilerindeki akademik benlik kavramı gelişimine etkisi. *Akademik Bakış Dergisi*. <http://www.akademikbakis.org>
- Deringöl, D. (2019). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin problem kurma ve çözme becerileri ile akademik belik durumları. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13 (29), 172-187.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kırmızı, Ö. (2015). The interplay among academic self-concept, self efficacy, self-regulation and academic achievement of higher education L2 learners. *Journal of Higher Education and Science*, 1, 32- 40. DOI: 10.5961/jhes.2015.107
- Liu, H.j. (2008). The relationship between EFL student academic self-concept and language performance. *Feng Chia Journal of Humanities and Social Sciences*, 17, 165-184.

- Marsh, H. W., Byrne, B. M., & Shavelson, R. J. (1988). A multifaceted academic selfconcept: Its hierarchical structure and its relation to academic achievement. *Journal of Educational Psychology*, 80, 366-380.
- Ramadhan , M. (2017). *The correlation between academic self-concept and academic achievement of English education study program students of Uin Raden Fatah Palembang*. (Yükseklisans tezi). Erişim adresi: <http://eprints.radenfatah.ac.id/955/1/MUTIARA%20RAMADHAN%20%2812250092%29.pdf>
- Senemoğlu, N. (1989). *Öğrenci giriş nitelikleri ile öğretme-öğrenme süreci özelliklerinin matematik derslerindeki öğrenme düzeyini yordama gücü* (Araştırma Raporu). Ankara, Türkiye: Hacettepe Üniversitesi.
- Wang, M. (2013). The study on the relationship between English self-concept and significant others. *Theory and Practice in Language Studies*, 3 (8), 1406-1411.
- Yanpar.T.Ş. (1994). İlkokul 4.sınıf sosyal bilgiler dersinde akademik benlik kavramı, ders içi öğrenme ve ders dışı çalışma yolları ile başarı ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 43-48.

EXTENDED ABSTRACT

This study investigated university students' self-concept in English with regard to gender and English language level. To meet the study objective, Self-Concept of Ability Scale, which was developed by Brookover et.al (1964), was administered to 151 students in a state university. The scale was adapted to Turkish by Senemoğlu (1989). The scale consisted of 8, 5-point Likert-type items to measure students' self-concept in English. Students were asked some demographic questions about their age, gender and English language level. The participants were 70 females (%46.35) and 81 males (%52.98) who attended English Preparatory School in a state university. Their language level ranged from A2 to A1.

Descriptive statistics were calculated to examine students' academic self-concept in English. Independent t-test analyses were performed to determine the differences in students' academic self-concept mean scores between beginner (A1) and pre-intermediate (A2) level learners. Independent t-test analyses were carried out to determine the differences between girls and boys in terms of their academic self-concept mean scores. The results of the analyses revealed that there were significant differences in English self-concept mean scores between beginner and pre-intermediate level learners. Students at beginner level (A1) had statistically higher English self-concept mean scores than students at pre-intermediate level. No significant difference was found between girls and boys in terms of their academic self-concept mean scores. Findings in this study are consistent with those of Arnaiz and Guillen (2012), who examined university students' academic self-concept with respect to language degree, level and mark. It was observed that students at a higher level had lower academic and global self-concept scores.

The findings of the study indicated that students at A1 level had statistically higher academic self-concept mean scores than students at A2 level. It can be said that students, who start learning languages at a basic level, might not have negative emotions and learning experiences towards English. Students acquire positive or negative language experiences in the

language learning process. Every negative or positive experience acquired in this process affects how students perceive themselves in terms of achieving learning objectives. Teachers should help students increase their positive judgements towards learning English by creating a positive and productive learning environment.